

Abstract

Engagerande lärmiljöer – ett sätt att främja elevers närvaro i skolan

Helena Andersson, Högskolan Kristianstad

Problemområde

Problematisk frånvaro i grundskolan kan ses som en bidragande orsak till att elever i år nio inte uppnår målen för att bli antagna till ett nationellt program i gymnasieskolan i Sverige (Andersson, 2013). Så många som 17,3 % av eleverna i år nio, 2017/18 (Skolverkets statistik, 2018) var inte behöriga till de nationella programmen på gymnasieskolan. Vi vet också att det finns en stark korrelation mellan ofullständiga betyg och en sämre livssituation som vuxen, innefattande arbetslöshet, kriminalitet eller social exkludering (Childs & Grooms, 2018).

Syfte

Syftet med rapporten är att sammanställa och presentera forskning om främjande av skolnärvaro för att kunna ge verksamma i skolan stöd i arbetet för att främja elevers trygghet och trivsel och motverka problematisk skolfrånvaro för att därigenom minska risken för psykisk ohälsa hos barn och unga. Syftet är även att lyfta fram forskningsbaserade metoder för främjande av skolnärvaro.

Metod

På uppdrag av psykisk hälsa Stockholms län och Ifous, gjordes en forskningsöversikt av nationell och internationell forskning om främjande av elevers skolnärvaro.

Resultat

Det är främst tre närvarofrämjande faktorer som lyfts fram i forskningen. För det första trygga och inkluderande lärmiljöer där elever bland annat har goda relationer till sina lärare och kamrater (Reid, 2000). Därutöver miljöer som präglas av delaktighet, tillhörighet och god undervisningskvalitet (Andersson, 2017). Slutligen lyfts vikten av en organisatorisk medvetenhet fram, där tid och arenor för samverkan inom och utom skolan skapas (Kearney, 2003). Response to Intervention lyfts fram som en möjlig metod (Kearney & Graczyk, 2014).

Implikationer

Tidigare forskning om främjande av skolnärvaro utgörs till stor del av kvantitativa studier. Det finns behov av kvalitativa studier utifrån elevperspektiv som kan belysa elevers upplevelser av vad en närvarofrämjande skola kan vara. Det finns även behov av praktisknära forskning.

Referenser

- Andersson, H. (2013). En bro mellan högstadiet och gymnasieskolans nationella program. Elever med erfarenheter av det individuella programmet berättar. Malmö: Lärarutbildningen.
- Andersson, H. (2017). Möten där vi blir sedda. En studie om elevers engagemang i skolan. Doktorsavhandling. Malmö universitet.
- Childs, J. & Grooms, A. A. (2018). Improving School Attendance through Collaboration: A Catalyst for Community Involvement and Change. *Journal of Education for Students Placed at Risk*. DOI: 10.1080/10824669.2018.1439751
- Kearney, C. A., & Graczyk, P. A. (2014). A response to intervention model to promote school attendance and decrease school absenteeism. *Child and Youth Care Forum*, 43, 1–25.
- Kearney, C. A. (2003). Bridging the gap among professionals who address youth with school absenteeism: Overview and suggestions for consensus. *Professional Psychology: Research and Practice*, 34, 57–65.
- Reid, K. (2000). *Tackling truancy in schools: A practical manual for primary and secondary schools*. London: Routledge.
- Skolverket (2019). *Grundskolan – slutbetyg årskurs 9 läsåret 2017/18, Skolverkets statistik (Siris 2019)*.